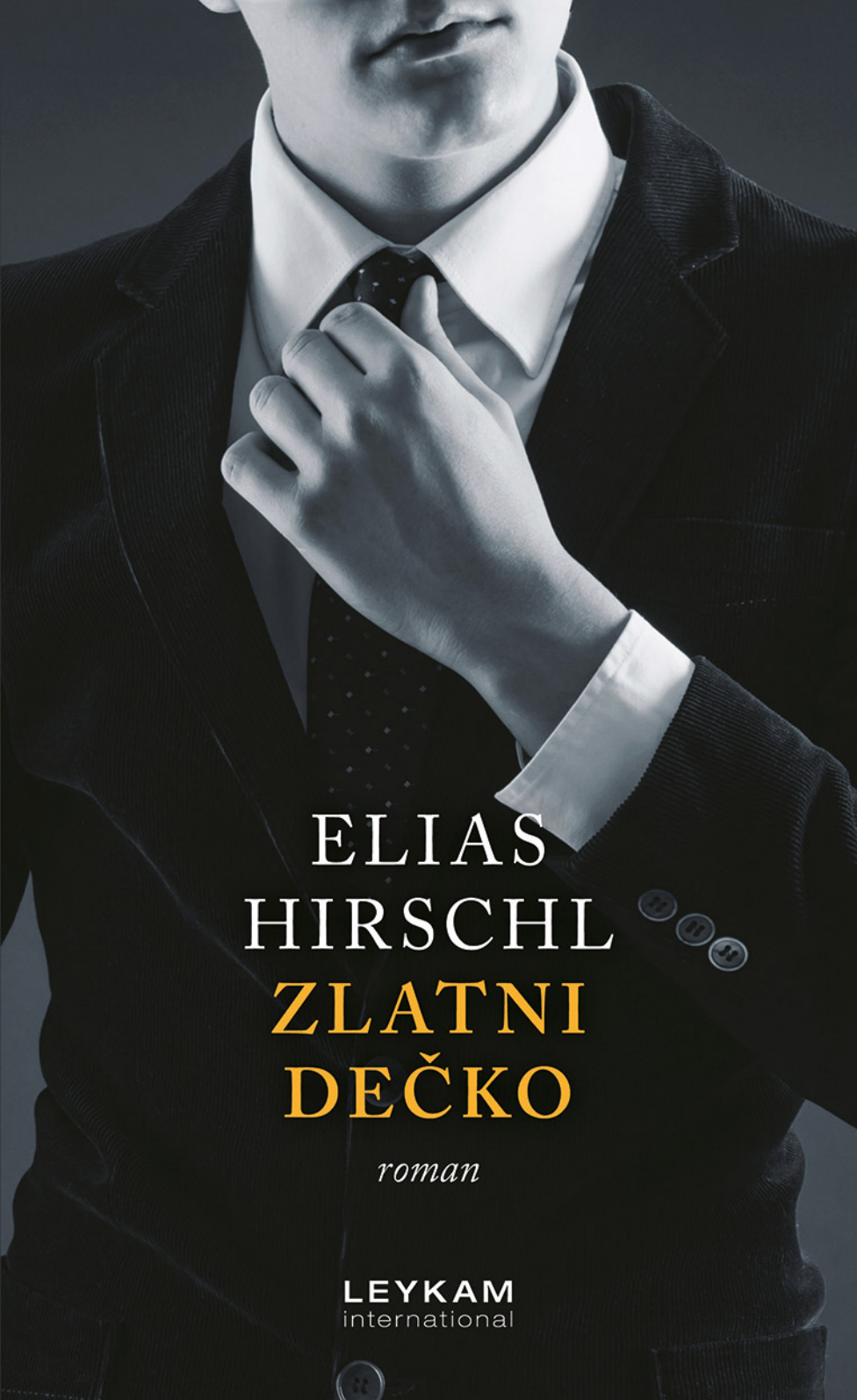

ELIAS HIRSCHL

ZLATNI DEČKO

roman

LEYKAM international

ELIAS HIRSCHL

ZLATNI DEČKO

LEYKAM international

NAKLADNIK
Leykam international d.o.o., Ilica 42, HR-10000 Zagreb
www.leykam-international.hr

ZA NAKLADNIKA
Jürgen Ehgartner

UREDNICA
Eugenia Ehgartner

PRIJEVOD S NJEMAČKOGA
Stjepanka Pranjković

LEKTURA I KOREKTURA
Neli Mindoljević

© 2023 Leykam international d.o.o., Zagreb
Nijedan dio ove knjige ne smije se umnožavati, fotokopirati ni na bilo koji drugi način reproducirati bez nakladnikova pismenog dopuštenja.

Naslov originala: „Salonfähig" © 2021
Paul Zsolnay Verlag Ges.m.b.H., Wien

Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Republika Hrvatska Ministarstvo kulture i medija
Republic of Croatia Ministry of Culture and Media

Gefördert durch das Bundesministerium Kunst, Kultur, öffentlicher Dienst und Sport Österreich.

Bundesministerium
Kunst, Kultur,
öffentlicher Dienst und Sport

ISBN 978-953-340-167-6

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001186403.

ILUSTRACIJA NA NASLOVNICI
Shutterstock

GRAFIČKO OBLIKOVANJE
Tvrtko Gregurić

TISKARA
Denona d.o.o., Zagreb

Tiskanje dovršeno u kolovozu 2023.

ELIAS HIRSCHL

ZLATNI DEČKO

roman

Prevela s njemačkoga
Stjepanka Pranjković

Zagreb, 2023.

1

Sanjao sam da me liječnici otvaraju i pronalaze slezenu, jetru, bubrege, srce i pluća, pa sve stavljaju na stol u metalne posude. Potom mi puštaju krv i spremaju je u vrećice, gule mi kožu, vade oči, zube, nokte na nogama i rukama, režu mi kosu, trepavice, obrve, vade želudac, mjehur, prostatu, gušteraču, jezik, uklanjaju penis, mošnju, mozak, gule mišiće s kostura, izvlače žile, tetive i crijeva te na bijelu čipkastu krpu slažu kosti po veličini. Pa to sve tako leži preda mnom, i ja to neko vrijeme promatram. U jednom trenutku ustanem i odem. Ta mi je slika bila vrlo zanimljiva.

Odmah po buđenju zapisao sam san u bilježnicu. Julius kaže da vođenje dnevnika ima pozitivan učinak na pamćenje, refleksivnost, kao ljudska jedinka samoga sebe postaješ svjesniji i općenito podiže IQ. To kaže i moja trenerica retorike. Stoga na crnome noćnom ormariću pokraj mojega kreveta uvijek stoje bilježnica uvezana u smeđu kožu, u koju svake večeri bilježim svoje doživljaje, i bilježnica uvezana u bež kožu, u koju svakog jutra bilježim svoje snove. Ako sam privatno ili poslovno na putu, obje knjižice pažljivo spremim u najmanji i najpristupačniji pretinac poslovnoga kovčega. Svakog tjedna izdvojim sat ili dva i pretipkam sadržaj obiju bilježnica da bih ih digitalno arhivirao u poslužitelju na oblaku. Nakon što ispunim jednu bilježnicu, stavim je u najdonji pretinac ormara u spavaćoj sobi kod drugih bilježnica razvrstanih prema datumu i uzmem novu iz ladice radnoga stola.

Pošto sam zapisao svoje snove, stanem ispred zrcala i govorim. Moja trenerica retorike kaže da je jedna od najlakših i najboljih vježbi za sigurno slobodno govorenje razgovor sa samim sobom. Pogotovo kad nemaš vremena za vježbanje razgovora s drugim ljudima. Jednostavno nakon buđenja nekoliko minuta staneš ispred zrcala i počneš govoriti. Julius satima razgovara sa svojim odrazom u zrcalu. Važno je samo govoriti glasno i jasno. Dakako, ista se priča može uvijek iznova pričati, no ispričano se svaki put može i malo mijenjati. Pritom se možeš i snimati, za kasniju analizu priče. Što se sadržaja tiče, imaš potpunu slobodu. Važno je samo da je ono što govoriš uvjerljivo, da to na logičan način prenosi neki smisao. Najbolji su konkretni opisi trenutaka, u kojima osviješteno vidiš što se upravo događa oko tebe i u tebi. Jednostavno kažeš što misliš. A ja mislim: *Julius*. Julius valja. Julius je dobar čovjek. A kada tako stojim ispred zrcala, gledam se u lice, češljem od kornjačevine i mrvicom voska za kosu začešljavam svoju crno obojenu kosu i u želudcu osjećam onako ugodan, topao osjećaj, tada mislim da sam i ja dobar. Vjerujem da sam dobar. Smatram da sam dobar čovjek. Čak se i ne trudim. Uvijek pokušavam biti dobar čovjek. Moje su pore čiste, mladenačke, moja je kosa čvrsta, obojena i uredna, moja je frizura na mjestu, i osjećam patnje drugih ljudi. Moje odijelo Hugo Boss, *slim fit*, s obiju strana naglašava moju vitku figuru i obrise dobro utrenirane mišićne mase. Na vrhuncu sam svojih tjelesnih i mentalnih sposobnosti. Reflektiran sam. Reflektiram. Svijetlim. Imam svu silu ljubavi koju mogu dati. Ljudi me vole. Slušaju što govorim i njihov pogled zapinje za moje ružičaste, pune usne. Imam višeslojan unutarnji život, a na moje postupke i reakcije utječu moja dosadašnja iskustva. Duboko sam čovječan, a tako i djelujem

na van. Rekao bih da sam lijep. Dopuštam si to. Ta ipak se trudim. Pokušavam biti lijep. Radim na tome. Temeljito se perem, ne smrdim, ne pljujem dok jedem, ne govorim dok jedem, ne jedem dok idem, ne idem dok dolično ne izrazim svoje poštovanje, pazim da stojim uspravno, da ne prekrižim ruke. Idem frizeru, na manikuru, u ured i u teretanu. Svaki utorak i subotu idem na psihoterapiju. Moja trenerica retorike, kod koje idem svake subote, kaže: Otvoreno držanje tijela signalizira suverenost. Kaže da tu rečenicu trebam često ponavljati. Kaže da tu rečenicu trebam toliko često ponavljati dok mi se neizbrisivo ne ureže u moždanu ovojnicu. Dok me maskirani stranac snažnom pljuskom u tri ujutro ne trgne iz sna, a prvo što mu doviknem jest: „Otvoreno držanje tijela signalizira suverenost!"

Pazim da mi glas ne podrhtava, da uvijek ostane miran, da nikad ne izgubi prisebnost, da je uvijek centriran. U svakoj situaciji pokušavam pronaći svoje središte i ostati u svojemu središtu. Uvijek ostajem u svojemu središtu. Friziram se, malo voska, malo gela, dosta je, ne treba mnogo. Imam diferencijalne stavove o unutarnjoj i vanjskoj politici svoje stranke. Razumijem gospodarska pitanja. Malo provučeš češalj, feniraš, nekad popraviš boju. Diverzificiraš ulaganja. Inače postanu zamršenima. Stotinu poteza četkom za lijepu kosu, kaže moja majka, kaže Julius. Ponavljaj tu rečenicu toliko dugo dok ti se ne ureže u tjeme! Stotinu poteza četkom za lijepu kosu. Otvoreno držanje tijela signalizira suverenost.

Mnogi vjeruju da uspjeh ima veze s talentom, ali to nije točno. Talent ne postoji. Svatko može postati što želi. Svejedno je koliko si na početku neuspješan i siromašan. Svi imaju mogućnost učiniti sve. Samo moraš dovoljno dugo vježbati. To je već rekla moja majka. To je već rekao Aristotel.

To kaže Julius. Moraš imati njegovanu vanjštinu. Siguran nastup. Možeš i moraš vježbati karakterne vrline i trenirati ih u svakoj prilici koja se pruži. Moja trenerica retorike kaže da su prva tri pravila uspjeha: *Potraži svojega idola. Pronađi svojega idola. Postani svoj idol.* Oponašaj svojega idola sve dok savršeno ne preslikaš njegovo ponašanje. Sve dok izvana ne bude djelovalo kao da i ti sve možeš jednako dobro. Dok potpuno ne internaliziraš svojega idola. Dok ne postaneš svoj idol. Dok se napokon ne budeš mogao voljeti kakav jesi. Dok ne budeš stajao ispred zrcala, gledao u svoje lice u dvostruku staklu i ne budeš osjećao ništa osim čiste sreće.

Prije nego što iziđem iz stana, uvijek izdvojim dovoljno vremena da pogledam dnevnik *Zeit im Bild* s Walterom Hornom: istražni odbor za stranačke donacije provodi nova ispitivanja, Ustavni sud odobrio je ili oborio zakon o migrantskoj krizi, zabrani pušenja ili eutanaziji, u nekoj južnoameričkoj, afričkoj ili problematičnoj zemlji u središnjoj Aziji vlast preuzima tiranin kojega je državnim udarom postavila vojska, nešto s Izraelom i napad u Kabulu, opet strašan napad u Kabulu. Leđima se pokraj indukcijskoga štednjaka naslonim na drveni rub integrirane kuhinjske radne ploče, u lijevoj mi ruci espreso iz poluautomatskog aparata Leva, mali prst elegantno izvijen, i promatram goruće zgrade, pri čemu nijednom ne trepnem, osakaćena trupla, razbacane ruševine i mesnate poderotine, tijela koja vrište, raspršuju se u panici, na klimavim amaterskim snimkama nestabilne kamere mobilnoga uređaja zauvijek traumatiziranoga slučajnog prolaznika, dok ledeno plave oči Waltera Horna i njegove pastelne usne mirnim glasom i uz neutralan pogled što je moguće objektivnije iznose činjenice događaja. Plačem nekoliko minuta, ispijem espreso pa provjerim svoj izrast u

zrcalu. Zatim uskočim u svoje muškatno smeđe oksfordice, iz garderobe uzmem štap za hodanje s drškom u obliku konjske glave i za sobom povučem svoj uvijek pripremljen kovčeg. Uključim alarm, dvaput zaključam sve tri svoje brave marke Entrich i ležerno se spustim stubištem starogradnje u bečkome radničkom okrugu bogate povijesti, u kojemu sam odrastao, dolje prema svojemu automobilu parkiranu u dvorištu obraslu bršljanom, dok jedva primjetno vučem lijevu nogu za sobom. Rekao bih da sam višeslojan mladić.

2

„Za sto metara skrenite lijevo!"

Pogledam u retrovizor i preko prazne usne šupljine iz pluća kroz usne istisnem dugačak, glasan zvuk isprekidan neredovitim stankama, pa blagim pritiskom stisnem kvačilo i gas kad se na semaforu upali zeleno i automobil prije mene polako se pokrene. Smijem se. Smijem se autentično. Sjedim za upravljačem svojega Porschea 911 na putu za klauzuru savezne uprave *Mladeži Centra* u St. Gottfriedu, Donja Austrija, i uvježbavam smijeh, tako da djeluje prirodno kada ga poslije budem izvodio. Skrećem ulijevo, usto blago razvlačim usne, otkrivam svoje sjajne zube, trepnem, na trenutak pokažem svoje zubno meso, ne predugo, pogledam: zrcalo, zrcalo, rame, provjerim u retrovizoru trzaju li mi se usne nekontrolirano, izbacujem zrak i zvukove, po zavoju upravljam vozilo do ulaska na A1 pa ponovno zatvorim usta. Zatvaranje je od velike važnosti. Ako se usta nakon smijanja ne zatvore, to može izazvati užasnu zbunjenost. Najteže je točno pogoditi interval otvaranja i zatvaranja usana, tako da taman više ne djeluje uštogljeno a da još nije sasvim patološki. Pritisnem kvačilo, prebacim iz četvrte u petu brzinu i ubrzam. Ako smijeh nije savršen, bolje je i ne pokušavati. Zbunjenost je najveća kada je smijeh gotovo uspio, ali ne potpuno; kada ponašanje nekog čovjeka bez ikakva razloga odstupa od norme. Julius kaže, dobra je mimika poput šminke koja prekriva ružna mjesta, a ne vidi se da prekriva ružna mjesta.

Samo kada je nevidljiva, može dobro izgledati. Funkcionira samo kada nitko ne primjećuje da funkcionira, pomislim i bez imalo otpora prebacim kožnatu ručku mjenjača u šestu brzinu. Ubrzanje. Da se ne bi pojavila zbunjenost, moraš ih sve poznavati. Sve sitne mimičke geste i njihova značenja. Što pokazuje ovaj znak? Kako se ponašate kada vidite ovaj simbol?

„Sljedećih devet kilometara slijedite rutu!"

Uvježbavam *smješkanje* da bih tijekom Juliusova govora mogao pozitivno ohrabrujuće i znalački kimati glavom te da bih njime kao vizualnim vrhuncem naglasio svoj iskren pljesak. Za razliku od toga, uvježbavam *smijeh* da bih na neku Juliusovu šalu, koje voli ubaciti u svoje govore – to mu je zaštitni znak, mogao reagirati potpuno autentično. Tako da izgleda kao da uopće ne obraćam pozornost na to kako će izgledati. „Ma ti!" kažem retrovizoru. „Hahaha, ma ti!"

Pogledam preko ramena, promijenim traku, ubrzam, preteknem kamion ispred sebe, upalim žmigavac; kad u retrovizoru vidim čitav kamion, ponovno se prebacim u desnu traku i zatvorim usta u pravom trenutku, tako da još izgleda prirodno. Licu u zrcalu govorim nešto smiješno i pravim se da mi je smiješno. I jest smiješno. Ali moram paziti na to da se na meni i vidi da mi je smiješno. Inače će Julius misliti da mi uopće nije bilo smiješno. Inače će misliti da sa mnom nešto nije u redu. Što je s ovim? Zašto se tako čudno kreće? Možda je pijan. Možda je dezorijentiran. Glava se uvijek mora kretati ovako. Glas malo povišen, ne previše. Glava se mora ovako pomicati gore-dolje i s jedne strane na drugu. Kosa pritom mora blago padati na čelo. Glas smije povremeno pucati, ali ne mora. Ruke se mogu lagano klatiti. Uvijek treba održavati dovoljan sigurnosni razmak. To je teže dok stojiš. Onda treba

misliti i na noge. Dok se smiješ, lijevom nogom uvijek napola zakorakni unatrag i uhvati se desnom rukom za čelo. Ruka se pritom može ovako klatiti, to je u redu. To izgleda prirodno. U automobilu to, naravno, ne mogu vježbati, ali na događanjima *Mladeži Centra* publika gotovo uvijek sjedi, stoga se ne trebam brinuti. Ipak se valja pripremiti. Moglo bi iznenada doći do manjka stolica, što bi me natjeralo na spontan smijeh stojećke. Kako ćete se ponašati u toj situaciji? Ubrzam na 143 kilometra na sat. Zatim u nevjerici odmahnite glavom. Ne, ne, nije to upravo rekao. Hahaha. Teško je, naravno, kontrolirati se u zrcalu dok mi pritom kosa pada u lice. Moja trenerica retorike preporučuje da se snimam pa usporeno analiziram sve pokrete. Kao kod skijaškoga skakanja ili tenisa. Ako ima prometa iz suprotna smjera, isključi duga svjetla. Izgledaj prirodno. Da nikome ne bi išao na živce. Dugo sam vježbao. U međuvremenu se to uopće više ne vidi na meni. Smijem se kao redovito održavane pokretne stube. Kao umivaonik s funkcionalnim infracrvenim senzorom. Smijem se kao lijepo zarastao ožiljak.

„Za petsto metara iziđite na izlaz 100 u smjeru Ybbsa!"

Na meni se više ne vidi da se trsim oko toga. Da ulažem trud u to. Da to treba izgledati prirodno. Smijem se veoma autentično. Zrcalo, zrcalo, rame. Zakočiti ispred izlaza s autoceste, pa na B25, zatim na B3, uske donjoaustrijske državne ceste, samo su djelomično asfaltirane i s obiju strana okružene poljima kukuruza. Moraš obratiti pozornost na to kako ti kosa pada. Tako da se lijevi ili desni kut usana još vidi dok se blago podiže prema uhu, a usta su lagano otvorena, otkrivaju zube, ne previše, ljudi mi ne trebaju moći viriti u grlo. Tako se desna ruka može klatiti u nevjerici, lijeva ruka na čelo. U mjestu smanjiti brzinu i ostati opušten. Nikada

stisnut. Stisnutost nije prirodna. Opuštenost je prirodna. Bečkim registracijskim oznakama na selu svi uvijek trube. Zubi moraju biti bijeli ako želiš otvoriti usta dok se smiješ. Kosa mora biti oblikovana ako želiš da ti pada na lice dok se smiješ. Ležernim je pokretom glave vrati na mjesto. Ruke opuštene, ne obješene. Zrcalo, zrcalo, rame. Oči moraju sjajiti kad u društvu otvaraš kapke. Dok se smiješ i dok plačeš. Smanjiti brzinu, lijevo, na šljunak ispred stare seoske kuće, zatvoriti usta.

„Stigli ste na svoje odredište!"

Smijanje i plakanje najvažniji su ljudski izrazi osjećaja, kaže moja trenerica retorike. Okrenuti upravljač tek kada je stražnja osovina prednjeg automobila u razini s vozačem. Zatim brzo motati i parkirati se. Blago navlažiti leću. Povući ručnu kočnicu za sigurnost. To je više psihološka stvar. Tako izgledaš sretno. Tako izgledaš empatično. To je baš lijepo, pomislim dok izvlačim ključ i motor se ugasi uz mirno kašljucanje. Neobično je hladan dan u studenome, pa mi dok izlazim tanak zaleđeni šljunak škripi pod nogama, a ja se trgnem i osjetim potrebu da se glasno nasmijem ili rasplačem, no ne mogu se odlučiti, pa ne činim ništa.

3

U nastavku Julius Varga u svojoj ulozi pozvanoga predavača i voditelja klauzure savezne uprave *Mladeži Centra* prelazi na treću i najvažniju točku dnevnoga reda pa poziva nazočne zamjenike predsjednika saveznih zemalja, predstavnike saveznih zemalja, općina i kotara i njihove zamjenike, zastupnike, zastupnike EU-a, glavnu tajnicu, zamjenika glavne tajnice, voditelja Grafike i multimedije, voditeljicu *Projekata i planiranja*, glasnogovornika te novopridošlice i praktikante da ispod stropa od drvenih greda gostionice *K zlatnom jelenu* u donjoaustrijskom St. Gottfriedu znakom ruke glasaju o preferiranoj lokaciji tematske zabave koja je na redu za tri mjeseca.

Zadnji je to njegov javni govor pred okupljenom stranačkom mladeži prije nego što sutra kao najmlađi kandidat za saveznoga kancelara u austrijskoj povijesti uđe u završnicu izborne kampanje. Divim se profesionalnoj mirnoći njegova glasa, njegovu pomnu odabiru tema, do u milimetar točno umetnutih stanki i naglasaka, njegovoj savršeno oblikovanoj, sjajno crnoj kosi, koja mu se sprijeda prema natrag zanosno prostire po lijepo oblikovanoj glavi, njegovoj kravati, koja mu se elegantno ovila oko vrata, i njegovu potpuno prirodnu smiješku, koji dopire do svake osobe u publici pojedinačno. Pred njim stoji drvena govornica na kojoj su prostrte njegove savršeno glatke bilješke, koje u dvadeset minuta govora nije pogledao nijednom. Pokraj njega stoji aluminijska stolica

koja izgleda futuristički, o nju je oslonio svoj karakteristični štap za hodanje sa srebrnim drškom u obliku konjske glave. Stolica, dakako, nije namijenjena sjedenju, već služi kao optimalna protuteža glomaznu drvu – kritičan, upitan kontrast između elegancije i funkcionalnosti, savršena vizualna fuzija između elegancije i funkcionalnosti, koja suptilno zrcali temeljne pozicije stranke. Julius s iščekivanjem gleda publiku i čeka prijedloge.

Sjedim na stolici od masivna drva s kožnatom presvlakom crvene boje vina i u ruci držim punu čašu Dom Pérignona. Moja crno obojena kosa zalizana je gelom i počešljana prema natrag, kravata mi je uredno zavezana, kutovi usana podignuti u smiješak, za koji se nadam da djeluje prirodno, a dok sam pogledom zalijepljen za Juliusove usne, moje su misli kod djece koja su jutros izgubila život tijekom napada na Kabul.

Predstavnica savezne pokrajine Koruške otpije gutljaj Fante, počeše si aknu, podigne ruku i pošto joj voditelj da riječ, predloži *Casineum Velden*. Petnaest se ruku podigne, spuste se. Zatim Julius da riječ predstavniku savezne pokrajine Štajerske, koji predloži restoran Landhauskeller Graz: 24 ruke. Svi rastrgani. Automobilska bomba, rekao je dopisnik s Bliskoga istoka. Sivi automobil bez registarske oznake. Bez upozorenja. Nasred školskoga dvorišta. Čin, toliko užasan, da se čak u glasu Waltera Horna dao naslutiti blag drhtaj dok je jutros čitao tu vijest.

Gledam u drveni strop gostionice koji je Julius odabrao tijekom posljednje klauzure savezne uprave. Dok je još bio državni tajnik. Dok sam ja još bio nitko.

Gornja Austrija predloži *Skygarden* u Linzu: šesnaest ruku. Razbacani po čitavu školskom dvorištu, po trošnoj zgradi, po susjednoj trgovačkoj ulici. Sućutno odmahnem glavom,

stvorim duhovni most između sebe i žrtava.

Donja Austrija predloži *Tanzpalast* u Badenu, a voditelj Grafike i multimedije Karl Voigt, kojega bih apsolutno nazvao svojim najboljim prijateljem, pita zar to nije izgorjelo prije tri godine, pa regionalni zastupnik iz mjesta Wiener Neustadt kaže, ne, izgorjelo je već prije pet godina. Uslijedi nezadovoljno meškoljenje, a zastupnik savezne pokrajine Donje Austrije kaže, onda ipak *La Boom* u St. Pöltenu, oni na svojim stranicama izričito i uvjerljivo obećavaju da nisu ksenofobni, na to se podigne samo pet ruku. Jedna od njih pripada novoj djevojci Donje Austrije, dvije su mu od rođaka, jedna je njegova vlastita i jednu je podigao netko iz Gradišća.

Pogledam u Juliusa i vidim da se očinski smješka naivnim i budalastim prijedlozima. Zatim se prestane smješkati i da riječ sljedećem ogranku. Prestanem se smješkati.

Gradišće predloži nešto za što nitko nikad nije čuo i više nikad nitko neće čuti; ne podigne se nijedna ruka i svi se pravimo kao da se to jednostavno uopće nije dogodilo. Pa je na redu Vorarlberg i dogodi se potpuno ista stvar, i dijelovi tijela leže posvuda razbacani, izgoreno meso, prolivena krv, djeca koja su samo htjela naučiti čitati. Djeca koja su samo htjela pisati i računati. A nitko u prostoriji ne govori o tome. Samo Julius i ja mislimo na patnju u svijetu. Znam da on misli na patnju u svijetu. On uvijek misli na patnju u svijetu. Jedan od praktikanata javi se za riječ, voditeljica *Projekata i planiranja* Katharina *Kathi* Baumgartner snažno ga lupi po prstima, promrmlja: nevjerojatno, a on posramljeno nastavi pijuckati svoj Sprite i tih je dok se Julius milostivo pravi da nije ništa vidio. Prozovu Tirol, čiji predstavnik očekivano predloži lokal u jednom od lukova vijadukta u Innsbrucku, što izazove metež kod bečkoga ogranka, jer

ako *lukovi* predstavljaju adekvatnu mogućnost, onda nema razloga da odmah ne odu u jedan od prljavih ljevičarskih lokala na Gürtelu*, pa poglavar Tirola vikne da to nije prljavi ljevičarski lokal, mama ti je prljava ljevičarka, a zastupnik okruga Margareten Hannes Pointner urla sa stola do mene da je njemu u pravilu svejedno, samo unaprijed želi znati imaju li ondje Jägermeister i koje pivo toče, jer ne može biti da se opet neinformirano odlazi bilo kamo pa da ondje imaju samo pivo Zipfer i da nemaju Jägermeister kojim ga možeš isprati, da to neće još jednom trpjeti, da nije zbog toga postao članom, a voditeljica *Projekata i planiranja* Katharina *Kathi* Baumgartner pita hoće li trebati konfete i papirnate girlande, da ona po prijateljskoj cijeni od svojega ujaka može nabaviti svu silu konfeta i papirnatih girlandi i papirnatih zmija, da ujak ima tvornicu za proizvodnju papira, i još uvijek nitko ne pokazuje empatiju. Nitko ne suosjeća s djecom. I nitko ne zna koliko jako osjećam njihovu bol. Koliko se mogu poistovjetiti s tom djecom. Nitko ne zna kakav sam empatičan, dobrodušan čovjek. Kabul. Automobilska bomba. Škola. Petominutni prilog u vijestima. Smrt te djece zaslužila je mnogo više vremena. Od tog se besmislena umiranja moglo napraviti toliko više. U tim rastrganim tijelima krije se toliko neiskorištena potencijala. Toliko potraćena, šarena, blještavo raspršena materijala, a poglavar Tirola viče, kog' će nam vraga konfeti! Svađa se okonča tek kad podignem svoju autoritativnu ruku, pričekam dok ne nastupi tišina, pa u ulozi zamjenika predstavnika bečkoga okruga predložim klub *Passage*, na što u zrak poleti šezdeset ruku i time se debata okonča.

„Onda će biti *Passage*", kaže Julius i točno vidim kako mi,

* Bečki Gürtel jedna je od triju glavnih gradskih prometnica u Beču, sastoji se od više ulica od kojih svaka u nazivu ima „Gürtel" („Pojas"). (nap. prev.)

prije nego što prijeđe na četvrtu točku dnevnoga reda (tema tematske zabave), namigne jedno maleno *Dobar odabir!*, što me ugrije sve do koštane srži i napokon dade djelić priznanja na što sam čekao već mjesecima. Pokušam da se to ne vidi na meni i samo lagano kimnem glavom, minimalno zategnem kutove usana, tako da se iza njih mogu naslutiti moji biserno bijeli zubi. Tako da se može pomisliti da se radujem što mi je namignuo, ali ne previše, da ne bih potkopao misli o djeci dignutoj u zrak, no također ne premalo, da ne bih djelovao nezahvalno, jer tek bi to potkopalo misli o djeci dignutoj u zrak, pa iz pristojnosti otpijem gutljaj pjenušca. Šupalj zvuk uskih, visokofrekventnih raspršenih gaziranih bisera govori mi da zasigurno ima dobar okus, što naloži mojemu licu da pokaže minimalnu reakciju na visoku kvalitetu. Ne previše, da ne bih izgledao kao laik, ne premalo, da ne bih izgledao kao snob, uvijek imajući na umu da ruke držim dovoljno daleko od tijela, da zadržim otvoren tjelesni stav, laktovi u zraku, kosa oblikovana, kravata stegnuta, ne previše, pogled odlučan, ali ne piljeći, živahan, ali ne smeten, usmjeren na plakate poslagane pokraj podija na kojima su iznimno prikladne pozitivne parole koje je odabrao voditelj osobno: *Mladost!*, *Hrabrost!* i *Snaga!*, a sve što je meni na pameti djeca su u Kabulu.

4

„Poznato je da je *Mladež Centra*, MC, kao politički pokret mladeži jedan od šest ogranaka *Centra Austrije* i u tom smislu glas mlade, progresivne, demokršćanske mladeži Austrije", govori Karl Voigt u svoj diktafon dok ga Monika *Moni* Trummer, koja je zadužena za službeni račun MC-a na Instagramu i moja djevojka, pritom snima mobitelom. „Ne samo da kao reprezentativna sila ponovno pojačano pokušava zainteresirati mlade Austrijance za politiku," nastavlja Karl Voigt dok se Hannes Pointner nekoliko metara dalje za šankom raspituje imaju li belgijska piva, „ne, u mnogim je godinama od svojega osnutka itekako odradila golemu količinu stvarnoga političkog posla i pritom se uvijek vodila europskom perspektivom koja premašuje austrijske okvire, zbog čega se *Mladež Centra*, naravno, posebno veseli austrijskom predsjedanju Vijećem EU-a u sljedećem polugodišnjem razdoblju."

Julius je, kao i obično, morao odmah nakon svojega govora uletjeti u zrakoplov za Mađarsku i stoga ne može sudjelovati na tradicionalnom zajedničkom piću u podrumu ladanjske kuće, gdje je svjetlo, doduše, prigušeno, no ugodno prigušeno, a glazba je dobra i ometa je samo ljutito kričanje pijana zastupnika okruga Margareten Hannesa Pointnera, koji se glasno uzrujava zbog kvalitete svojega *Zipfera*.

Kandidat za saveznoga kancelara tek je prije četiri godine službeno napustio organizaciju mladeži da bi se prebacio u matičnu stranku i ondje se u kratkom roku prometnuo u

novu zvijezdu austrijskih konzervativaca. S jedva napunjenih 29 godina postao je nositelj liste stranke. I premda više nije juniorski član, Julius ne odustaje od godišnjeg vođenja klauzure savezne uprave, iz osjećaja odgovornosti naspram mlađe generacije, a možda jednostavno iz nostalgije.

„Ja osobno", objašnjavam Karlu Voigtu dok mi za prvu epizodu *Progressive Podcasta*, koji će se ubuduće pojavljivati na mjesečnoj bazi i pripremati transparentne, istinite informacije iz prve ruke za sve mlade ljude zainteresirane za politiku, gura diktafon u lice dok Moni za šankom učitava videozapis na Instagram, „izabrani sam zamjenik zamjenika glavnoga tajnika ogranka MC-a šesnaestoga bečkog kotara i time izravni zamjenik vicetajnika glavnoga tajnika u slučaju njegova iznenadna izostanka zbog obiteljskih razloga, bolesti, iznenadna prestanka rada srca, gubitka krvi, u slučaju da mu se precizno izvade dijelovi tijela i tako dalje. S jedne sam strane zadužen za razvrstavanje tekuće pošte ogranka okruga Ottakring, ali i redovito sudjelujem na stranačkom skupu bečkoga ogranka MC-a i na zajedničkim izletima – oboje je ponovno na redu sljedećega proljeća – i već sam prije nekoliko godina sudjelovao u iniciranju slogana *Uzmimo stvar u svoje ruke!* i dao mu svoj obol. Usto mi nije samo dodijeljena čast da koordiniram izravnu korespondenciju Juliusa Varge s ogrankom u Ottakringu, gdje je ipak svojevremeno postavio predsjednika ogranka mladeži, već mi, kada je na putu i ne treba moj savjet, ostavlja ključ svojega stana, a ja mu zalijevam cvijeće, što smatram golemim znakom povjerenja, što shvaćam veoma ozbiljno, i trudim ga se opravdati svim sredstvima. Moram priznati, trenutak predaje ključa bio je jedinstven i samo sam pomislio: povjeravaju mi takav jedan zadatak a da pritom i ne trepnu, pa to graniči s dodjelom

počasti za zasluge Republici Austriji, i morao sam se sabrati da ne bih istoga trena počeo plakati, pa sam rekao: da, želim! Želim zalijevati tvoje cvijeće! Iako to, priznajem, nisam rekao licem u lice, već Juliusovoj tajnici, odnosno njezinoj asistentici, koja zbog vremenskih ograničenja nije stizala ispuniti zadatak zalijevanja cvijeća, pa ga je proslijedila svojem partneru, glavnom tajniku ogranka Ottakring, koji je zbog vremenskih ograničenja morao proslijediti zadatak zamjeniku glavnoga tajnika ogranka Ottakring, koji je pak zbog vremenskih ograničenja morao taj zadatak proslijediti meni. Tako sam naposljetku jednoga dana našao ključeve na svojemu radnom stolu, uz papirić na kojemu je pisalo da Julius tek nerado prima nepoznate čistače u svoj stan i da je stoga radije povjerio taj zadatak svojem najbližem krugu, što ja, kao što sam rekao, smatram nevjerojatnom čašću i golemim iskazom povjerenja."

„To će biti dosta", kaže Karl Voigt, a meni odjednom postane jasno da govorim u mikrofon u nekoj donjoaustrijskoj selendri i da ne stojim kod kuće ispred zrcala.

„Možemo li to još jednom ponoviti?" pitam i promatram Moni kako naručuje treći džin-tonik.

„Ja ću to ionako rezati u montaži", kaže Karl Voigt, koji je već u gimnaziji pokazivao veliko zanimanje za medije pa je često montirao kratke videozapise, naprimjer s našega sportskog tjedna u Izoli.

„Čekaj, samo ću još sažeti najvažnije točke", kažem, duboko udahnem i izdahnem, odlučim da ovaj put neću previše odlutati od teme, pa nastavim: „Osim toga, *Mladež Centra* moderna je udruga, koja radi stvarno fora politiku za austrijsku mladež, pa zato događanjima i pokušavamo probuditi zanimanje mladih za politiku. Danas smo, između

ostaloga, odlučili da će *crno/bijelo* biti tema našega sljedećeg tematskog partija. Taj je prijedlog došao izravno od Juliusa, no slušateljima starima prosječno 21 godinu prodao ga je kao njihov vlastiti prijedlog, zbog čega su ga prihvatili s još većim oduševljenjem. *Crno/bijelo* u tom je smislu, naravno, sinonim za inkluziju, uspjelu integraciju, razlike u razmišljanjima i elegantnu *casual/bowtie* kombinaciju u onim bojama koje nikad ne izlaze iz mode."

Nakratko zastanem pa kažem: „Čekaj, je li to opet zvučalo čudno, mogu li ponoviti još jednom?" Ali Karl Voigt već se okrenuo prema Sophiji Nenning, bivšoj predsjednici nacionalne organizacije za interese učenika iz Donje Austrije, koja je upravo ušla u Parlament Donje Austrije. Vidi se kako se on trudi djelovati opušteno dok se oslanja o stakleni stol i u lice joj gura kompaktni mikrofon Sennheiser-RØDELink i ispituje ju o preuzimanju dužnosti te kako je doživjela promjenu od SAU-a do Parlamenta.

SAU ili *Savez aktivnih učenika* zastupništvo je učenika na pokrajinskoj razini blisko CA-u, a javnost ga vjerojatno najviše pamti po skandalu oko takozvanog sustava bodova za seks, što je iznenadilo mnoge učenike u zemlji – ne sustav bodovanja, već činjenica da se pritom radi o skandalu koji je bilo potrebno razotkriti.

Unutar učeničkih zastupništava diljem zemlje postojao je uzus da se putem sustava vrednovanja za seksualne kontakte skupljaju bodovi. Ovisno o radnji i rangu osobe koja sudjeluje, dobije se više ili manje bodova i time se podiže na ljestvici ili pada. Primjerice, za maženje s predstavnikom/predstavnicom dobiju se dva boda, za seks četiri. Članovi/članice pokrajinskoga predsjedništva vrijede šest i dvanaest bodova, voditelji/voditeljice pokrajinskih ogranaka dvanaest

i dvadeset četiri boda, predsjednici/predsjednice nacionalne organizacije (kao Sophia Nenning) šesnaest i trideset dva, a nacionalni predsjednik donosi osamnaest i trideset šest bodova. Seks s običnim učenicima/učenicama ne vrijedi ništa, s obzirom na to da oni ne smiju glasati na izborima za pokrajinska zastupništva. Tajnik vodi tablicu u Excelu koja se redovno ažurira. Na kraju godine najveći jebač i najveća jebačica na tematskom partiju dobivaju interno poznatu nagradu. Najčešće se radi o dildu komično golemih razmjera. „Naš je glavni cilj ponovno pojačano zainteresirati mlade za politiku", kaže Sophia Nenning s iskrenom euforijom u glasu dok Karl Voigt pomalo usiljeno kima glavom i slobodnom rukom nervozno prolazi kroz kosu. Ono što je, po mojem mišljenju, očit problem kod tog sustava bodovanja jest, naravno, nemogućnost provjere. U konačnici svaki učenik može navesti da je spavao, naprimjer, s predstavnicom nekoga područja, a sve dok ona ne uloži prigovor, ta se tvrdnja već smatra potvrđenom, pa on tek tako dobije dvadeset bodova, premda ništa nije morao učiniti za to. Zbog toga smo mi u *Mladeži Centra* još prije četiri godine ukinuli sustav bodovanja i zamijenili ga odraslijim sustavom protokola unutar kojega su krivotvorenja znatno teža; obje strane koje su sudjelovale neposredno nakon čina neovisno jedna o drugoj moraju predati točan popis provedenih radnji i subjektivnu procjenu učinka druge osobe izraženu u školskim ocjenama. Usto se razlučuje i finije nego u sustavu učeničkoga zastupništva, između poljubaca, ručnoga, oralnoga, vaginalnoga i analnoga seksa.

„U osnovi našega rada tri su slova T: tradicija, transparentnost i tolerancija", kaže Sophia Nenning i rutinski si makne pramen kose s čela dok ruka Karla Voigta drhti sve nemirnije. „Želimo da mladi ljudi znaju da stojimo iza svojih

korijena, da mogu dobiti uvid u sva politička događanja i da je kod nas svatko dobrodošao." To, naravno, vrijedi samo za heteroseksualne spolne odnose. Homoseksualce se, doduše, trpi, ali nisu uključeni u vrednovanje jer ne mogu imati spolne odnose i imaju nepravednu prednost kod analnoga seksa. Lezbe isto tako iz očitih razloga ne mogu sudjelovati. Usto se *Mladež Centra* kao nagradom svakako ne služi djetinjastim golemim dildom kao školsko zastupništvo, već zlatnom članskom iskaznicom za klub *Passage*, potvrdom koju su potpisali svi savezni delegati i vibratorom komično golemih razmjera. Popisi su usto u svakom trenutku *online* dostupni na uvid svim članovima stranke, zbog čega me ne čudi što ruka Karla Voigta ispod barskoga stola svako malo lamatajući iznova traži ruku Sophije Nenning. Noge mu se također blago trljaju o njezine, a izraz na licu Karla Voigta postane još tužnijim i očajnijim kad primijeti da Sophia ne reagira ni na jednu njegovu gestu i umjesto toga samo mu vjerodostojno potvrđuje da je trenutak zakletve kao zastupnice Parlamenta bio jedinstven te da joj je nevjerojatna čast ući u donjoaustrijski Parlament kao najmlađa zastupnica ikada. Da to smatra golemim iskazom povjerenja, govori, dok u oči Karla Voigta polako naviru suze, i da se već sada veoma raduje provedbi *cool*, moderne politike za austrijsku mladež, idemo, uzmimo stvar u svoje ruke!

Jednim gutljajem u sebe ulijem ostatak pjenušca i još se jednom dugo ogledam intenzivno tražeći Juliusa prije nego što pođem kući, premda znam da je njegov zrakoplov vjerojatno već prije sat vremena sletio u Budimpeštu. Turbulencije, pomislim. Cvjetovi divizme, svijećnjaci, pomislim. Mađarski svijećnjaci.

5

Kad sam zadnji put bio u Juliusovu stanu, cvijeće i lončanice izgledali su pomalo uvenulo, pa sam odlučio da ću ih dovesti u vrhunsko stanje. Zbog toga se danas budim nešto ranije nego inače da bih na putu do ureda mogao još svratiti u vrtni centar i kupiti gnojivo i novo cvijeće, da bih pomogao slabom da se oporavi i zamijenio ono koje je već uvenulo. Svoj svakodnevni put do posla uvijek prelazim pješice, ne pristajem ni na što drugo pored svih tih lijepih ulica i parkirališta. Svoje kupnje također uvijek obavljam sâm, ali toliko sam zauzet poslom da baš i ne stižem kuhati kod kuće. Zato je moj minibar bogato opremljen.

Odmah po buđenju u bež notes bilježim svoj san od prošle noći, čiju ću duboku i široku simboliku tumačiti poslijepodne sa svojom terapeutkinjom. U dodatnom, zelenom notesu bilježim sebi i što bih rado bio sanjao umjesto svojega stvarnog sna. Moja trenerica retorike kaže da se na snove može utjecati ako se tijekom dana često misli na ono što bi se htjelo sanjati. Učestalim psihološkim treningom na taj način sâm možeš kreirati sadržaje svojih snova, oblikovati ih, upravljati njima, sve dok ne dođeš do toga da uvijek sanjaš samo ono što zaista i želiš sanjati. To se najbolje postiže meditativnim, ponavljajućim unutarnjim i vanjskim glasnim monolozima i osobito dobro vođenjem dnevnika alternativnih snova, u koji se ne bilježe stvarni snovi, već takoreći njihova najčišća inačica. To sprečava noćne more, na taj se način smanjuje stres i podiže

sveukupna kvaliteta života. Usto se putem sanjanih situacija mogu trenirati sposobnosti koje osoba posjeduje i nakon buđenja. U međuvremenu sam zbilja već vješt u tome. Pročitao sam na internetu da Tony Hawk uvijek u snu vježba pokrete svojih trikova. Julius u snu uvježbava diskusije tijekom kampanje, govore i energične razgovore s Walterom Hornom.

Odložim notese, ustanem, pa se istuširam gelom Paco Rabanne Pour Homme, očistim lice vakuumskim čistačem pora Rhorawill, nanesem tekuću masku koja će otvrdnuti i postati moje drugo lice, pa perem kosu šamponom, nanosim zaštitu za boju, regenerator za njegu, intenzivnu masku i tekućinu za vrhove. Dok mi se kosa petnaest minuta suši ispod turbana koji sam napravio od ručnika, pripremam si espreso na svojem poluautomatskom aparatu Leva i gledam program vijesti *Zeit im Bild*. Na moju radost Walter Horn ponovno nosi naočale s crnim okvirom i četvrtastim staklima, zbog kojih izgleda dobroćudno, očinski. Sako mu je napola otvoren i omogućuje pogled na ledeno plavu košulju s kratkim i širokim ovratnikom i svilenu kravatu na crveno-bijele poprečne pruge, a sve mu to savršeno pristaje uz oči. U Samarindi islamistički je terorist ubio četvero djece i teško ozlijedio petero odraslih, govori Walter Horn, dok gotovo automatski otvaram svoj sako da bi bio otvoren točno onoliko koliko je otvoren sako Waltera Horna. Bomba domaće izrade u obliku ekspres-lonca detonirana je na dječjem igralištu ispred evangeličke crkve. Punjenje napravljeno od čavala i vijaka istoga se trenutka pretvorilo u roj projektila koji se u obliku kugle širio brzinom nešto većom od osamdeset metara u sekundi. Bez problema izlupalo je pokrove motora, automobilske limove i prolaznike te na tankoj drvenoj fasadi stražnje strane crkve stvorilo patološki dostojanstven uzorak

pora i rupa. Zaustavim snimku kad se pojavi plavo svjetlo patrolnoga vozila u napola razbijenu bočnom retrovizoru i vratim se u kupaonicu. Nanosim sprej za regeneraciju, detoks, njegu i zaštitu od vrućine i nježno na srednjoj temperaturi sa slabim puhanjem sušim kosu svojim Dysonom Supersonic s patentiranom mlaznicom za mekšu kosu, pri čemu krećem od zatiljka i vijugavo se pomičem u smjeru čela. Zatim još malo voska na kosu, oblikovanje četkom, i gotovo. Ne treba uopće mnogo.

Vratim se u kuhinju, ispijem espreso prije nego što se ohladi, pa promatram kako se tutnjajući blještеći policijski automobili okupljaju ispred crkve. U sljedećem kadru na pozornici nastupa predstavnik vlade s crnim šeširom koji nosi u znak žalovanja, da bi buketu mikrofona izrazio svoju sućut i uplakanim članovima obitelji osigurao neposredno zadovoljenje pravde. Atentatora je, kako kaže Walter Horn, specijalna policijska jedinica već prije sat vremena sa sedamnaest metaka onesposobila u bijegu. Snimke prikazuju kako je na inače punoj glavnoj prometnici, koja je sada blokirana, napola ispao iz otvorenih suvozačkih vrata izrešetana vozila Daihatsu Feroza. Krvava lica ukočena od bola nepomično leži na zagrijanu, mokru asfaltu na teškoj monsunskoj kiši, koja bez imalo obzira prema tekućoj istrazi i osjećajima preživjelih bez prestanka pada na mjesto zločina i bezbrižno u kanale ispire preostale krhotine i ostatke krvi.

Svaka kultura ima svoje pokrivalo za glavu za žalovanje, pomislim prije nego što isključim televizor, uskočim u cipele Bugatti Casual Chic i Bogu hvala u zrcalu ispred vrata stana primijetim da još uvijek na licu imam masku.